

LUND UNIVERSITY

Dendrokronologisk analys av ett målat bjälklag från Läbbesta uppsatt i kastalen vid Fellingsbro kyrka

Linderson, Hans

2012

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Linderson, H. (2012). *Dendrokronologisk analys av ett målat bjälklag från Läbbesta uppsatt i kastalen vid Fellingsbro kyrka*. (Dendrorapporter i Lund; Vol. 2012:9). Lund University.

Total number of authors:

1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

02 mars 2012

Nationella Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, rapport nr 2012:9**Hans Linderson****DENDROKRONOLOGISK ANALYS AV ETT MÅLAT BJÄLKLAG FRÅN LÄBBESTA
UPPSATT I KASTALEN VID FELLINGSBRO KYRKA****Uppdragsgivare:** Linde bergslags församling, Box 112, 711 23 LINDESBERG Mats Svensson**Område:** NV Arboga **Prov nr:** 63272-63287 ej 63280 **Antal prover/angivna träd:** 15**Dendrokronologiskt objekt:** Övre stockvirket undersökt.**Provtagningsstrategi**

Vid undersökningen av kastalen gavs jag fria händer att bestämma byggnadens ålder dendrokronologiskt. Två huvudspår är brukligt att rikta in sig på i sådana fall.

Den första infallsvinkeln är att datera huvuddelen av virket, vilket ger datering av byggnaden eller byggnadsdelarnas nuvarande utformning. I föreliggande fall valdes flera av de grova bjälkarna på de olika våningsplanen samt virket i takkonstruktionen.

Den andra infallsvinkeln är att försöka datera den äldsta gruppen virke som måhända inte datera byggnaden i dess nuvarande utformning men som kan ge en indikation om byggnadens högsta ålder. Antalet prov som behövs för att lyckas med en datering av en konstruktion eller ett konstruktionstillfälle kan variera beroende på en rad olika faktorer såsom trädslag, antalet årsringar, störningar av tillväxten (som inte är orsakade av vädrets variationer under åren) med mera. Normalt brukar vi ta fem till tio prov per bedömd konstruktionsdel om man har den möjligheten. Med lägre antal prov öka risken att dateringen inte lyckas över huvudtaget. I kastalens fall fanns det virke som i fält uppfattades komma från två till fyra olika populationer (inte nödvändigtvis olika åldrar). **I en konstruktionsdel (egen population av virke) togs endast ett prov med lyckat resultat eftersom det redan i fält kunde inses att detta hade mycket goda förutsättningar att dateras, för med 230 årsringar av ostörd tillväxt och vankant (yngsta årsringen, närmast under bark).**

Resultat:

CATRAS Dendro nr:	Prov Nr : Stock Nr	Träd slag	Antal år ; 1 radie om inget annat anges	Splint (Sp) Bark (B) Vank. (W)	Datering av yttersta årsring i provet	Beräknat Fällningsår E(Efter) V(vinterhalv-året)	Trädets Egenålder uppskattn
63280	10	Tall	230	Sp 71,W	1599	V 1599/1600	250

Kommentarer

Virket dateras till **vinterhalvåret 1599/1600**. Virkets proveniens förefaller vara mer östlig eller nordöstlig i förhållande till Fellingsbro.

Hans Linderson

Faktura framställs senare av Lunds Universitet.
Mätresultaten kommer att bevaras på laboratoriet och utnyttjas i universitetets forskning.
Proverna kommer att ingå i RAÄ´s arkiv och förvaltas av laboratoriet.
Rapporter och andra skrifter angående de dendrokronologiska resultaten tas tacksamt emot.
Med hälsning och önskan om fortsatt samarbete.

Hans Linderson, Laboratorieföreståndare
Lunds Universitet
Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, Sölvegatan 12, 223 62 Lund
E-post: Hans.Linderson@geol.lu.se
Tel: 046-2227891 , 0738-448812